პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ხუთშაბათი, 12 თებერვალი, 1946 წ. № 32 (7505). ფასი 20 კაპ.

ახლა უკვე საქმე ეხება არა საბჭოთა სახელმწიფოებრივი წყობიერების ცხოველუნარიანობას, იაგან მისი ცხოველუნარიანობა ეჭვს არ იწვევს. ახლა საქმე ეხება იმას, რომ საბჭოთა სახელმწიფოებრივი წყობიერება აღმოჩნდა მრავალეროვანი სახელმწიფოს ნიმუში, რომ საბჭოთა სახელმწიფოებრივი წყობიერება წარმოადგენს სახელმწიფო ორგანიზაციის ისეთ სისტემას, სადაც ეროვნული საკითხი და ერების თანამშრომლობის პრობლემა გადაწყვეტილია უკეთესად, ვიდრე რომელიმე სხვა მრავალეროვან სახელმწიფოში.

ი. სტალინი

დიდი სტალინის წინამძღოლობით ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის სრული გამარჯვებისაკენ!

ვუშინ საბჭოთა ხალხმა აირჩია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები. არჩევნები ჩატარდა უდიდესი პოლიტიკური აღმავლობის ვითარებაში, როგორც საბჭოთა ხალხს მორალურ - პოლიტიკური ერთიანობის, ბოლშევიკური პარტიის გარშემო, ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის გარშემო მისი დარაზმულობის მძლავრი დემონსტრაცია. ამომრჩეველთა ერთსულოვანი ხმის მიცემა, ძალაი აქტიუობა და დიდი ორგანიზებულობა ძველებულყველაფერად მოწმობს იმ საყოველთაო-სახალხო მხარდაჭერას, რომლითაც ყველგან სარგებლობენ კომუნისტებისა და უპარტიოების ბლოკის კანდიდატები. ტელეგრაფს ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხიდან მოაქვს ცხობები, რომლებიც მოწმობენ, რომ უმაღლესი საბჭოს არჩევნები გადაიქცა საბჭოთა ხალხის —მეცოვრის, ლეგეხიანის და ინტელიგენციის დიდ და სასიხარულო დღესასწაულად.

უკვე დღის სამი საათისათვის ხმა მისცა ამომრჩეველთა უმრავლესობამ. საარჩევნო კომისიებისაკენ მიღებული წინასწარი ცნობებით სულ კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო ამომრჩეველთა სულ ცოტა 96 პროცენტმა. ასე უპასუხა საბჭოთა ხალხმა კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მოწოდებას — ყველა ერთსულოვნად გამოცხადებულიყო არჩევნებზე.

არჩევნების წინა დღეს რადიომ საბჭოთა მიწა-წყლის ყველა კუთხეში მიიტანა პარტიისა და ხალხის დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის სიტყვები. ამხანაგ სტალინის ისტორიული სიტყვა დაგვეხმარა უფრო უკეთ და სრულად გაგვეგზარა წარსული, განცდილი, მოპოვებული და საბჭოთა ადამიანების თვალწინ დასახა მომავალი.

ხალხი მიდიოდა საარჩევნო ყუთებთან ჩვენი საშობლოს მიერ მოპოვებული გამარჯვების მნიშვნელობის ხაზგასმა გაგებით, ჩვენი სახალხო მეურნეობისა და კულტურის შემდგომი განვითარების პერსპექტივების, საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ძლიერებისა და ძალის შემდგომი ზრდის პერსპექტივების ნათელი გაგებით.

„ომმა,—სთქვა ამხანაგმა სტალინმა, —გამოიცდა მსგავსი რამ მოუწყო ჩვენს საბჭოთა წყობილებას, ჩვენს სახელმწიფოს, ჩვენს მთავრობას, ჩვენს კომუნისტურ პარტიას და შეაჯამა მათი მუშაობა, თითქოს ვვეუბნებოდა: აი ისინი, თქვენ ადამიანები და ორგანიზაციები, მათი საქმენი და დღენი,—ეარგაღ დაიკვირდით მათ და ეკითხეთ მიუზღეთ მათი საქმეების მიხედვითო".

ომის მთავარი შედეგი ის არის, რომ ჩვენ ომი მტრებზე სრული გამარჯვებით დავამთავრეთ, ეს ნიშნავს, აბობს ამხანაგი სტალინი, რომ „ეგამარჯვა ჩვენმა საბჭოთა **სახელმწიფოებრივმა** წყობილებამ, რომ საბჭოთა საზოგადოებრივმა წყობილებამ წარმატებით გაუძლო ომის ცეცხლში გამოცდას და დაამტკიცა თავისი სრული ცხოველუნარიანობა". მეორე, ჩვენი გამარჯვება ნიშნავს, რომ „ეგამარჯვა ჩვენმა საბჭოთა **სახელმწიფოებრივმა** წყობილებამ, რომ ჩვენმა მრავალეროვანმა საბჭოთა სახელმწიფომ გაუძლო ომის ყველა განსაკიდელს და დაამტკიცა თავისი ცხოველუნარიანობა". და ბოლოს, მესამე, ომის შედეგები გვიჩვენებენ, რომ „ეგამარჯვეს საბჭოთა შეიარაღებულმა ძალებმა. გაიმარჯვა ჩვენმა წითელმა არმიამ. რომ ჩვეულება არმიამ გმირულად გადაიტანა ომის ყველა გაჭირვება, აატარად დაამარცხა ჩვენი მტრების არმიები და გამარჯვებული გამოვიდა ომიდან".

საბჭოთა ხალხმა კარგად იცის, რომ ყველა ეს შედეგი უწინარეს ყოვლისა არის ბოლშევიკური პარტიის ბრძნული პოლიტიკის შედეგი, ამხანაგ სტალინის გენიალური პოლიტიკური, სახელმწიფოებრივი და სამხედრო ხელმძღვანელების შედეგი. ტყეიღოდა ომ არ უწოდებს ხალხი ამხანაგ სტალინს ჩვენი საშობლოს მხსნელს, ჩვენი საბჭოთა საშობლოს ყველა გამარჯვების სულისჩამდგმელსა და შემოქმედს. საბჭოთა კავშირმა ომში გაიმარჯვა იმიტომ, რომ ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით იგი წინასწარ მომზადებული იყო აჭიტური თავდაცვისათვის. სამი სტალინური ხუთწლეული განმაკალობაში განხორციელდა ჩვენი ქვეყნის ისტორიული გადაქცევა ჩამორჩენილიდან მოწინავედ, აგრარულიდან—ინდუსტრიულად. ძლიმე ინდუსტრიის განვითარებამ ჩქარი ტემპების გარეშე, სოფლის მეურნეობის კოლეტივიზაციის გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობის დაცვა და საბჭოთა წყობილების შენარჩუნება. ჯერ კიდევ მრავალი წლის წინათ დიდი სტალინი, განსაზღვრავდა რა პარტიის გენერალურ ხაზს, ხედავდა იმას, რაც ყველასათვის ნათელი გახდა ომის დროს. ლენინ-სტალინის პარტიის ბრძნულმა და შორსმჭვრეტელურმა პოლიტიკამ ჩვენი ხალხი გადაარჩინა გერმანელი ფაშისტს ავაზაკთაგან დამონებასა და მოსპობას, მიიყვანა ჩვენი ქვეყანა მსოფლიო ისტორიულ გამარჯვებამდე, რომელმაც ამირეიდან იგი იხსნა გერმანელთა შემოსევის საფრთხისაგან დასალეთით და იაპონელთა შემოსევის საფრთხისაგან აღმოსაელეთით.

ამხანაგ სტალინის მიერ მოყვანილი ციფრები დამარწმუნებენდა გვიჩვენებენ, თუ როგორ შესძლო სსრ კავშირის ბოლშევიკურ პარტიამ ომის წლებში გამოეყენებინა ის მატერიალური შესაძლებლობანი, რაც შექმნილი იყო სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციისა და სოფლის მეურნეობის კოლეტივიზაციის პოლეტიკით, მტრის განადგურებისათვის, გამარჯვებისათვის. 30 ათასზე მეტი ტანკი, თვითმავალი ქვემეხი და ჯავშნიანი მანქანა, 40 ათასამდე თვითმფრინავი, 120 ათასამდე ქვემეხი, 450 ათასამდე ტყვიამფრქვევი, 3 მილიონზე მეტი შაშხანა და 2 მილიონამდე ავტომატი, 100 ათასამდე ნაღმსატყორცები, სათანადო რაოდენობის საარტილერიო ყუმბარები, საავიაციო ბომბები, ნაღმები, ვაზნები,—აი რა კოლოსალური რაოდენობის პირველხარისხოვან საჭიროებელი და საომარ მასალას იძლეოდა საშუალად ყოველწლიურად ომის უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ჩვენი სოციალისტური ინდუსტრია, რომელიც შექმნა სტალინური ხუთწლეულების წყალობით.

ლენინ-სტალინის პარტიის პოლეტიკის კან გამარჯვებამ უფრო მეტად აამაღლა პარტიის ავტორიტეტი და მისდამი ნდობა ხალხთა ფართო მასებში. მთლიანად და განეყოფლად არის დაკვეშდებარენი ხალხის ინტერესებისაგან ბოლშევიკური პარტია ყველა გვგმა უახლოესი ძომავლისათვის და უფრო შორეული პერიოდისათვის. ამხანაგმა სტალინმა თავის სიტყვაში ამომრჩეველთა წინაშე აღნიშნა, თუ რაში მდგომარეობს ეს გეგმები. ახალი ხუთწლეულის განმავლობაში აღდგენილი იქნება გერმანელთა ოკუპაციისაგან დაზარალებული რაიონები, მიღწეული და გადაჭარბებული იქნება მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ომამდელი დონე. ბოლშევიკების პარტია, რომელიც ხალხის ინტერესებს ყოველთვის ყველაზე მაღლა აყენებდა, თავის ოძისშემდგომ გეგმებში განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს მშრომელთა საარსებო დონის ამაღლებას. მაგ. განზრახულია აქვს გაადიდოს ფართო მოხმარების საკონლის წარმოება, უახლოეს მომავალში გაიკეთოს საბარათო სისტემა, მიაღწიოს ყველა საკონლის ფასების თანდათანობით შემცირებას. უაღრესად დიდი ყურადღება მიექცევა ყველა სახის საძეკლეიო-საკულტო ინსტიტუტების ფართო შენებლობას. „ეაქეი არ შეპარება, — სთქვა ამხანაგმა სტალინმა,—რომ თუ ჯერ-ჯერობით ეგეთ ეგეთი ჩვენს მეცნიერებს, ისინი შეცდნენ ერა მარტო დაეწყოთ, არამედ უახლოეს დროში გადაჭარბონ მეცნიერები. მიღწეულს ჩვენი ქვეყნის ფარგლეს გარეთ".

გაცილებით ერანდოიოდა ფაშისტიკა ბოლშევიკური პარტ. ის. გეგმები უფრო ხანგრძლივი პერიოდისათვის. ჩვენი მრეწველობის დონე ერთი სამად უნდა გაიზარდოს ომამდელ დონესთან შედარებით. ყოველწლიურად საბჭოთა ქვეყანამ უნდა დაამზადოს 50 მილიონამდე ტონა თუჯი, 60 მილიონამდე ტონა ფოლადი, 500 მილიონამდე ტონა ქვანახშირი, 60 მილიონამდე ტონა ნავთი. წარმოების აღეთი დონით ჩვენი საშობლო კარგარანტირებული იქნება ყოველგვარი შემთხვევითობისაგან. „ამას, ალბათ, სამი ახალი ხუთწლეული დასჭირდება, თუ მეტი არა, — სთქვა ამხანაგმა სტალინმა.—მაგრამ ამ საქმის გაკეთება შეიძლება და ჩვენ იგი უნდა გავაკეთოთ". ჩვენმა ხალხმა მტკიცედ იცის, რომ სტალინის ხელმძღვანელობით იგი დასძლევს ყოველგვარ სიძნელეს, აიღებს ყოველგვარ ციხე-სიმაგრეს, როგორც წარსულში აუღია. სტალინმა ჩვენი საშობლოო დიდ გამარჯვებამდე მიიყვანა, იგი მას მიიყვანს აყვავების ისეთ მწვერვალამდე, როგორისთვისაც ჯერ კიდევ მსოფლიოს არც ერთ ქვეყანას არ მიეღწევია!

ამხანაგმა სტალინმა მიმართა ამომრჩეველებს და სთქვა: „ასეთია ჩემი მოკლე ანგარიში ჩემს ამომრჩეველ პარტიის საქმიანობის შესახებ ახლო წარსულში და მისი მუშაობის გეგმების შესახებ მომავალი დროისთვის.

თქვენი საქმეა განსაჯოთ, რამდენად სწორად მუშაობდა და მუშაობს პარტია და შეიძლო თუ არა მას უკეთესად ემუშავნა".

პარტიისა და ხალხის დიდი ბელადი ანგარიშს აბარებს ხალხს პარტიის საქმიანობისა და გეგმების შესახებ. ეს ნათლად მოწმობს, რომ ახლა პარტია განსაკუთრებით მჭიდროდ დაუკავშლავდა, შეეესისხლხორცა ხალხს. განა შეიძლება იყოს ეგრეთ მჭვერეტელური დადასტურება იმისა, რომ „კომენსტებისა და უპარტიოების ბლოკი ბუნებრივი და სასიცოცხლო საქმეა" (სტალინი), რომ კომენსტებმა ბის პარტია მთლიანად ემსახურება ხალხის ინტერესებს, ხოლო ხალხი ასევე მთლიანად იწონებს და მხარს უჭერს პარტიის პოლეტიკას! კომენსტებმა და უპარტიოები, რომლებიც საერთო კოლეტივში ცხოვრობენ, ერთად იბრძოდნენ ჩვენი საშობლოს ძლიერების განმტკიცებისათვის, ერთად ოძომაღნენ ნაღმ-ბომბებზე და სისხლს ღვრიდნენ ფრონტებზე საშობლოს თავისუფლებისა და დიდებისათვის, ერთად სჭიდდნენ და გამოსჭედეს გამარჯვება ჩვენი ქვეყნის ტრეზენი. ერთ საერთო საქმეს აკეთებენ კომენსტებები და უპარტიოები — სოციალისტური შეგებლობის დიად საქმეს, ჩვენს ქვეყანაში კომენიზმის აშენების საქმეს.

ჩვენი პარტიისათვის უცხოა ყოყოჩობა და თვითდამშვიდება, მას არ ეშინია კრიტიკის, არ ეშინია შეიმოწმებისა. პარტიის ხელმძღვანელობით მიპოვებული დიადი გამარჯვების შემდეგ, თავმდაბლობა, რასაც მუდამ ვეგუსწავლის ამხანაგი სტალინი, კვლავ რჩება ბოლშევიკის ძვირფას თვისებად და ნამდვილ მშვენებად.

საბჭოთა ხალხი აღფრთოვანებთან შეეგება ისტორიულ სტალინურ ანგარიშს კომენსტიტური პარტიის საქმიანობისა და გეგმების შესახებ. მან ერთსულოვნად და მტერავლად, ეფიდეს და გულწრფელი მადლობის გრძნობით მიიწონა ეს საქმიანობა და ეს გეგმები. ხალხ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების არჩევნებში ყველა ამომრჩეველ საყოველთაო და აქტიური მონაწილეობა ამ ეროსულოვანი მოწონების თვალსაჩინო და ძმეკვრმეტყველური დადასტურება. კომენსტებისა და უპარტიოობის ბლოკ-ის კანდიდატებისა და უპარტიოობის ბლოკ-ის ეროსულ ხმა-ნათქმენებელ ქარხანაში ამ ბრ. ეიდოროოვ სთქვა:

— ბევრი რამ სასიხარულო და ალმაფრთოვანებელი გავგიგონეთ დღეს ამხანაგ სტალინისაგან. ბევრი ცოფრი არ მოუყვანია მას, თავის ანგარიშში, მაგრამ რაადენი ძალა და გაკვანდა ჰპთმენ, რა დიად პერსპექტივებს ეხსნავენ ისინი ჩვენ ქვეყანას! გვაკვირა, ეიკოთ, რომ სტალინი მიგვიყვანს ახალ გამარჯვებამდე.

* * *

საბჭოთა ბელორუსიის დედაქალაქს მინსკის ინტელიგენციია ოფიციალურ ანგარიშ შეხვდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატის დიდი სტალინის სიტყვა.

ყველაზეკოცაა ეაკუბ კოლასი სთქვა. — ძმაკაცო ამ ეკუნი ეთაინ საბჭოთა ადამიანი სულგანაბული ესმეოდა რა ცოოთი ამხანაგ სტალინის სიტყვას თავიდან ამომრჩეველებს წინაშე. ბელიაი, დეპუტატობის საყოველთაო-სახალხო, კანდიდატის ორმა და უბრალო სიტყვა ჩასწვდა ჩემ ენელეთ ბელმი ადამიანი ისინი სიამაყეთ. ჩვენი საშობლოსათვის.

* * *

კიევის ვაგონსარემონტო ქარხნის მატინგზე ბრიგადირმა ვასიკკიმ თქვა:

— ჩვენ ესოეს არის მოგისმენეთ ბელადის სიტყვა. რამდენი სიხარეული ეგრძნობ ეს ეროვნულ ბელადს, ეროვნულ ბელადს, ეროვნულ ბელადს,

ლენინ-სტალინის დროშით, დიდი სტალინის წინამძღოლობით, წინ ახალ-ახალი გამარჯვებებისაკენ!

საქართველოს მშრომელები აღფრთოვანებით ეცნობიან ამხანაგ სტალინის ისტორიულ სიტყვას

ჩვენ უძლეველნი ვართ!

1 გუშინ, ოთხ საათზე თბილისის აბრეშუმსაქმიანი ფაბრიკის ყველა მუშამ თავი მოიყარა საქმელ საამქროში.

ამხანაგ ი. ბ. სტალინის სიტყვა ჭალამ მოსკოვის სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრებაზე 1946 წლის 9 თებერვალს დამსწრეთ წაუკითხა ფაბრიკის დირექტორმა ე. ღოგთაძემ. მუშები დაბაბული ყურადღებით უსმენდნენ. — ჩვენ უძლეველნი ვართ, ჩვენში უშრეტი ენერგია, ჩვენ ბოლომდე გვაყვია ბელადს, — ამოიკითხავდით თვითეულს სახეზე.

პირველმა სიტყვა აიღო სამეუბრო-საპრეტუარო საამქროს უფროსმა ამხ. ი. დოლიძემ, ის ამბობს:

— დიდი ბელადი მკაფიოდ გვისახავს ამ გზას, რომლითაც უნდა ვიაროთ, თუ გვსურს, რომ შრომელთა ეკონომიკა სწრაფად აეამაღლოთ.

— არჩევნებთან დაკავშირებით აღებული ვალდებულებანი პირნათლად შეგასრულე, — აცხადებს მოწინავე მეკოალელი სოფიო ზურაბიშვილი, — ფლეს დიდი სტალინის სიტყვის საპასუხოდ ახალ ვალდებულებას ვკისრულობ და პირობას ვიძლევი პირნათლად შეგასრულო იგი.

მატნგზე აღფრთოვანებული სიტყვებით გამოვიდნენ ავრეთვე სტახანოველი მეჩოფელი ელენე ბაგმალოვა და საქმოვი საამქროს უფროსი ოსიპ ალეკსიშვილი.

ერთხმად მიღებულ რეზოლუციაში ფაბრიკის კოლექტივი იღებს ვალდებულებას თებერვალში გეგმის გადაჭარბებით საშუალოდ მისცეს 20.000 მეტრი მზა ქსოვილი.

ᲓᲘᲓᲔ ᲐᲛᲝᲡᲐᲜᲐᲗᲐ ᲨᲔᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲚᲐᲓ

თბილისის კალინინის სახელობის მექანიკური ქარხნის მუშა-მოსამსახურეთა მატნგზე, მიძღვნილს დიდი სტალინის სიტყვის გაცნობისადმი ხსნის ქარხნის პარტბიუროს მდივანი ამხ. გ. რაზმაძე. მან სთქვა:

— არჩევნების წინაღამეს ჩვენ მოგისმინეთ დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის ბრძნული სიტყვები. აღფრთოვანებულებმა, 10 თებერვალს ერთსულოვნად მივეცით ხმა ჩვენი სამშობლოს რჩეულ შვილებს, კომუნისტებისა და უპარტიოების ბლოკის კანდიდატებს. ჩვენი კოლექტივი ჯოელი ენერგიით მუშაობდა არჩევნებისათვის მზადების პერიოდში. იანვრის გეგმა 102 პროცენტით შეკასრულეთ. ახლა საჭიროა კი არ შეკასუტოთ მუშაობა, არამედ უფრო გავაძლიერით იგი, რათა ღირსეულად შეკასრულოთ დიდი სტალინის მიერ დასახული ამოცანები.

მატნგზე აღფრთოვანებული სიტყვებით გამოდიან მუშები, ინჟინრები, მოსამსახურეები. ისინი ლაპარაკობენ იმ სიხარულზე, რაც მათ გამოიკვეთა ბელადის სიტყვის მოსმენისას.

შემკეთებელი საამქროს სტახანოველი ზენონკინი ამხ. პ. ივანოვი ამბობს:

— როგორც ყოველთვის, ახლაც დიდი სტალინის სიტყვა ენერგიას გვმატებს. პირობას ვიძლევი ყოველდღიური დავალება 400 პროცენტით შეკასრულო.

საამწყობო საამქროს კომკავშირული ბრიგადის წევრმა სტახანოველმა გ. დარაშვილმა, ილაპარაკა რა იმ სიხარულზე, რომელიც მან არჩევნების წინაღამეს სტალინის სიტყვის მოსმენისას განიცადა, აღნიშნა:

— ჩვენი კომკავშირული ბრიგადა, როგორც წინათ, ძმობავალშიც ერთსულოვნად იბრძოლებს საწარმოო გეგმების ვადაზე ადრე შესრულებისათვის. ჩვენი ბრიგადა კისრულობს თებერვლის გეგმა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების XXV წლისთავისათვის შესარულოს. პირადად მე ყოველდღიურ დავალებებს 300 პროცენტით შეკასრულებ.

ახალი საწარმოო ვალდებულებანი იკისრეს აგრეთვე საამწყობო საამქროს ხარატმა გოლოვინმა, ამწყობმა ისაშვილმა და სხვებმა.

მიტინგზე ერთხმად მიიღეს რეზოლუცია. ქარხნის მუშათა კოლექტივმა იკისრა მიმდინარე თვის გეგმა 25 თებერვალამდე შესრულოს, იბრძოლოს პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის, შეამციროს პროდუქციის თვითღირებულება და გასწიოს საწყვის ეკონომია.

თბილისი. სტალინის საარჩევნო ოლქის № 58 საარჩევნო უბანთან მიწოდებულ საბავშვო ოთახში.

ფოტო რ. აკოფოვისა

ᲜᲝᲠᲩᲘᲡ ᲞᲐᲞᲒᲠᲘᲝᲜᲘ

№ 170 საარჩევნო უბანში (26 კომისრის რაიონი) 10 თებერვალს დილის 5 საათისათვის დიდძალა ამომრჩეველმა მოიყარა თავი. ადგიტპუნქტში უკრავდა მუსიკა, ისმოდა მხიარული ლაბარაკი. ყველა სადღესასწაულოდ იყო განწყობილი.

სრულ 6 საათზე გაიღო საარჩევნო უბნის კარი. საარჩევნო ბიულეტენები მიიღო ამომრჩეველმა მარგო ალანიშვილმა. მასთან ერთად მოსულიყო მისი პატარა ქალიშვილი ქენია, ქალთა 28-ე საშუალო სკოლის მე-6 კლასის მოსწავლე, რომელსაც ცოცხალი ყვავილების დიდი თაიგული ეჭირა ხელში. მას მთელი ღამე არ ეძინა, აჩქარებდა დედას, პირველნი მივიდეთ საარჩევნო უბანშიო.

ქენიას შესთავაზეს საბავშვო ოთახში წასულიყო, მაგრამ მან უარი სთქვა და დედას გაჰყვა. დედა საარჩევნო ყუთთან მივიდა და მოწიწებით ჩაუშვა ბიულეტენი ყუთში. ნორჩმა პატრიოტმა კი თაიგული დიდი სტალინის პორტრეტთან დასდო.

დედამ შვილს ხელი მოჰხვია და უთხრა:

— შვილო, ახლა მე ხმა მივეცი შენს ბედნიერ მომავალს, გაიზრდები და შენც გამოსცდი ასეთ სიხარულს!

თელავი. მახარაძის საარჩევნო უბანი, დიასახლისი ტასო შოეკაშვილი ყუთში უშვებს საარჩევნო ბიულეტენს.

ფოტო ი. ტორნის

ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის „ლენინში" თავი მოიყარეს აკადემიკოსებმა, პროფესორებმა, დოცენტებმა. ამხანაგ სტალინის სიტყვისადმი მიძღვნილი მტნგი გახსნა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა, აკადემიკოსმა ნ. მუსხელიშვილმა.

— ამხანაგ სტალინის გამოსვლა ჭალამ მოსკოვის სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრებაზე ორის ღრმა მეცნიერული ანალიზი კომუნისტური პარტიის განვლილი მუშაობისა, — განაცხადა აკადემიკოსმა ნ. მუსხელიშვილმა. — ბელადმა ამავე დროს თავისი რვა წლის საფუძვლიანი მუშაობის ბრწყინვალე ანგარიში ჩაუბარა ამომრჩეველებს. მთელი საბჭოთა ხალხი იწონებს ამ მუშაობას, ამ ანგარიშს და პირობას აძლევს ბელადს მომავალშიც განუხრელად იაროს სტალინის მიერ ნაჩვენები გზით.

სიტყვით გამოვიდა დოკტორი დ. გვრიტიშვილი. ის ამბობს:

— დიდი ბელადის დაპირება სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების მუშაობის ფართოდ გაშლისა და მათთვის დახმარების გადიდების შესახებ გვაჯაბნის გაორკეცებული ენერგიით ეიმუშაოთ მეცნიერების განვითარებისათვის, ჩვენი საბჭოთა მეცნიერება მსოფლიოში ყველაზე მოწინავე უნდა იყოს. ასეთი ამოცანა დაგვისახა დიდმა სტალინმა.

— ყოველი საბჭოთა მოქალაქე ამ დღეებში მოეთმენლად ელოდა დიდი სტალინის სიტყვას, — განაცხადა მატნგზე პროფესორმა დ. დოლიძემ. — 9 თებერვალს ბელადი გამოიდიდა სიტყვით. გაეკეთა რა ანალიზი კომუნისტური პარტიის მუშაობის, მან დასახა მომავალი მუშაობის გრანდიოზული გეგმა. ამ გეგმის შესრულებაში დიდია საბჭოთა მეცნიერების როლი. ჩვენ უნდა ალმოვჩნდეთ მოწოდების სიმაღლეზე, ვიყოთ პარტიისა და ხელისუფლების მზრუნველობის ღირსნი.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრმა გ. აბულავიანმა სთქვა:

— თუ რამდენად აფასებს საბჭოთა ხალხი მეცნიერებს, ეს ეროხელ კიდევ დადასტურდა ამით, თუ რა ეროსულოვნებაც წამოაყენეს შრომელებმა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად საბჭოთა მეცნიერების საუკეთესო წარმომადგენელნი. ეს დაფასება ჩვენ გვავალებს მთელი ჩვენი ცოდნა და ენერგია მოვახმაროთ ხალხს სამსახურს.

მატნგზე სიტყვა წარმოსთქვა აგრეთვე საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა ამ. ი. ეკეკუმ.

დასასრულ მიტინგმა ერთხმად მიიღო რეზოლუცია.

ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲐᲜᲓᲐᲠᲘᲜᲘ

სიხარულმა მოიცვა ქუთაისი. კლუბებში, აგიტპუნქტებში, ქუჩებში თუ შრომელთა ბინებში, ყველგან, სადაც კი რადიომიმღებები იდგა, თავი მოეყარა შრომელებს. ისინი უდიდესი გულისყურით ისმენდნენ დიდი სტალინის სიტყვას, ბრძოლისა და გამარჯვების დიად ანგარიშს, რომელსაც ჩვენი ქვეყნის საყოველთაო სახალხო კანდიდატი ამარებდა თავის ამომრჩეველს.

დამთავრდა სიტყვა. მაშინვე საწარმო-დაწესებულებებში სტიქიურად გაიმართა მიტინგები, ორატორები გამოხატავდნენ თავიანთ უსაზღვრო სიყვარულსა და ერთგულებას ხალხთა ბელადის დიდი სტალინისადმი, თავიანთ მზადყოფნას სტახანოვური შრომით კიდევ უფრო გაზარდნენ ჩვენი ქვეყნის ძლიერება.

— ამხანაგ სტალინის სიტყვა მოგვიწოდებს თავდადებული შრომისაკენ, —ამბობს ბაქრაძის სახელობის ამრეშუმმობინატის მრავალფაზრისანი ბამბეული ნიკოლაიშვილი. — ბელადმა სთქვა, რომ განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ფართო მოხმარების საგნების წარმოების გადიდებას, მშრომელთა საარსებო დონის ამაღლებას. საბჭოთა მშრომელი ქალი არ დაიშურებს არაფერს, რათა სტახანოვური შრომით მაღლობა გადაუხადოს დიდ სტალინს მზრუნველობისათვის.

ამხ. ნიკოლაიშვილმა ბელადის სიტყვის აღსანიშნავად ვალდებულება იკისრა 25 თებერვლისათვის თვიური დავალება 150 პროცენტით შესარულოს.

პატრიოტული სიტყვები წარმოსთქვეს და საბრძოლო ვალდებულებები იკისრეს აგრეთვე მეშტბმა კ. სხირელმა, პ. რობაკიძემ, ლ. ვამაყმაძემ და სხვ.

სტალინის სახელობის რიონჰესის მუშა-მოსამსახურეები ამხანაგ სტალინის წინასაარჩევნო სიტყვას შეხვდნენ როგორც მოწოდებას ახალი შრომითი სამგორი სამშენებლისაკენ.

— დიდი სტალინის მზრუნველობის მეოხებით ჩვენი ქვეყანა ძმლაერ ინდუსტრიულ და საკოლმეურნეო სახელმწიფოდ გადაიქცა. ამან შესაძლებლობა მოგვცა დაგეგმარცხებინა ოთხი ფეხმდე შეიარაღებული მტრები და გამარჯვება მოგვეპოვებინა. მეოთხე ხუთწლიანი ჩვენი ქვეყნის შემდგომი ზარის, შრომელთა კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესების ხუთწლეული იქნება, — განაცხადა რიონჰესის სამნაწილო საამქროს უფროსმა, ლენინის ორდენოსანმა ამხ. დოლიძემ.

ბელადის მოხსენების აღსანიშნავად ამხ. დოლიძემ პირობა დასდო მეოთხე აგრეგატის კაპიტალური რემონტი დაამთავროს ვადაზე ადრე.

მიტინგები გაიმართა აგრეთვე მიქოიანის სახელობის საკოსნერგო ქარხანაში, მაღდის ფაბრიკაში, ლიტოპონის ქარხანაში, რკინიგზაზე, ადგილობრივი მრეწველობის მთელ რიგ საწარმოებში. ყველგან მშრომელებმა კონკრეტული ვალდებულებები იკისრეს.

ᲗᲘᲜᲐᲢᲘᲜ ᲒᲝᲜᲐᲞᲐᲠᲘᲫᲔ
„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

ᲔᲠᲗᲡᲣᲚᲝᲕᲜᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲓᲐᲠᲐᲯᲛᲣᲚᲝᲑᲐ

ჩოხატაურის რაიონის შრომელებმა არჩევნების დღეს, 10 თებერვალს, გვიჩვენეს განსაკუთრებული შეგნებულობა, ერთსულოვნობა, ორგანიზებულობა.

დილის 10 საათისათვის ხმა მიეცა-მული ჰქონდა ამომრჩეველთა დიდ უმრავლესობას. სამების საარჩევნო უბანში დილის 10 საათისათვის 540 ამომრჩეველიდან ხმა მიეცემელი ჰქონდა 520 ამომრჩეველს, ჩოხატაურის საარჩევნო უბანში 409 ამომრჩეველიდან—389 ამომრჩეველს.

ღამის 11 საათისთვის რაიონში მთლიანად დამთავრებული იყო ხმის მიცემა.

Ე. ᲛᲐᲛᲐᲚᲐᲫᲔ
„კომუნისტის" კორესპონდენტი

ᲛᲝᲬᲘᲜᲐᲕᲔᲗᲐ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

ᲕᲐᲠᲚᲐᲛ ᲟᲣᲠᲣᲚᲘ

სიმღერა დიდ სტალინზე

ხალხმა თვალის სინათლედ ნატვრით ამოიტანა
გმირის ოქროს აკვანი ბაზალეთის ტბიდანა,
ცამ შეიდფერად დახატა ცისარტყელა დარისა,
როცა გაჩნდი არწივი ჯაფდაშვილის გვარისა.

შენს გაჩენას ელოდა შეეერცხლილი მყინვარი,
აქეთ მტკვარი ბუტბუტა, იქით თერგი მძვინვარი.
ახმაურდა ლიახვი ანკარა და ჩქარჩქერა,
მთამ ფუშვა არაგვი, კლდიდან აარნინქერა,
ივერია, კოლხეთი დილის ცვარმა დანამა,
ალდგა დედის სიმღერა: რა ქნა ივანანამა!

შენ მუდმივი იმედის, გამარჯვების კერა ხარ,
შენ სავარდო წალკოტში თვით მაისის ცქერა ხარ.
ხარ სამშობლოს ძარღვებში სისარული დინება,
უსაპატაკეს სიმართლით გულში შემობრწყინება.

მტრისთვის რისხვის ზარი ხარ, ჩვენთვის მტკიცე საფარი.
ქვეყნის გადარჩენა ხარ, ხალხის სულის ლამპარი.
შენ ხალაშვრად დასძარი ვაჟკაცური თაობა
და მას ომში უჩვენე დიდი გამბედაობა,
იქ გაჰკვეთე გრიალი, საიდანაც იგრგვინა,
გამარჯვება მოიმკე ბრძოლის უკნის გვირგვინად.

დღეს ფოთოლთა შრიალით, შტოთა ჩუმი შერხევით
დიდ მადლობას გითვლიან გორის ძველი ვერხვებიც.
ჩვენ მამლის სიცოცხლე შენს ძალაში ვიცანით,
ტკბილ დუდუნით გაქებენ ზვირთნი ლიახვისანი;
არაგვს მოულხენია, მტკვარი ბედს არ ემდურის,
ისმის გაშლილ მინდვრებზე ქართველს გუთნისდედური.

გარს გარტყიან თექვსმეტი მოძმე ერის შვილები,
ყველგან ნერგავ სიყვარულს ხალხთა დაძმობილებით.
შენი მზის ქვეშ თბებიან კავკასი და ურალი,
ხარობს ვაზი, ყვავილი, მდელო და ზაფარილიც.
შეგვისრულე ოცნება, ნატვრა, ფიქრთა ლტოლვანი,
გლოცავს გმირი ქვეყანა მთა-ბარ ზურმუხტოვანი.

ᲐᲛᲝᲛᲐᲠᲩᲔᲕᲚᲔᲑᲘ

სოფელ გურიანთის (მახარაძის რაიონი) კოლმეურნეობის წევრები წინასაარჩევნო შეჯახებებში იყვნენ ჩაბმული და ახალი სამეურნეო წარმატებებით მოვიდნენ არჩევნებზე. ბევრი მათგანი სახელოვანი ფრონტელია.

დილის საათებში საარჩევნო ყუთთან ცოლითურთ მოვიდა კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ ახლახან წამოყენებული საბჭოთა კავშირის გმირი ვასილ შალვას-ძე კვაჭანტირაძე. აი საბჭოთა მოქალაქე, რომელსაც უფლება აქვს იამაყოს. ოთხი წლის წინათ იგი ამ კოლმეურნეობაში მუშაობდა. ოთხ წელს სამშობლოს იცავდა. მის საბრძოლო ანგარიშზე ირიცხება სსაპეერული გასროლით მოკლული 560 გერმანელი ოფიცერი და ჯარისკაცი. ვასილს მკერდს უმშვენებს ლენინის ორი ორდენი, მედალი „ოქროს ვარსკვლავი", წითელი ვარსკვლავისა და სამამულო ომის მეორე ხარისხის ორდენები.

კოლმეურნეები საარჩევნო უბანში მიდიან ოჯახის წევრებთან ერთად.

სოფელ ფაბზეს კოლმეურნეობის საარჩევნო უბანში დილით მოვიდა 116 წლის დიმიტრი ჯაბას-ძე საბავშვო, რომელსაც ათი შვილიშვილი და ოთქვსმეტი ბადიშვილი ჰყავს. გამოვიდა მოხუცი საარჩევნო ოთახიდან და ახალგაზრდებს უამბო იმ დუხჭირ პირობებზე, რომლებშიც მათ მამებს წინათ უხდებოდათ ცხოვრება.

დილის ცხრა საათია. ამომრჩეველთა უმრავლესობამ უკვე მისცა ხმა. ბევრი არ ჩქარობს სახლში წასვლას. უბნებში დიდი მხიარულებაა.

ᲮᲛᲐ ᲛᲘᲡᲪᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲛ ᲣᲙᲚᲔᲑᲚᲘᲗ

10 თებერვალს ორჯონიკიძის (ყოფილი ხარაგოული) რაიონის ამომრჩეველი თავიანთი მოქალაქეობრივი მოვალეობის ღრმა შეგნებით ერთსულოვნად გამოცხადდნენ საარჩევნო უბნებში.

დილის ათი საათისათვის 19.398 ამომრჩეველიდან ხმა უკვე მიცემული ჰქონდა 12.571 ამომრჩეველს, ხოლო დღის 2 საათისათვის არჩევნები უკვე დამთავრებული იყო თეთრაწყაროს, ლორეშის, ბორითის, ხუნევის, ვერტყვილის, ხევის საარჩევნო უბნებში. 18 საათისათვის ხმის მიცემა დამთავრდა ლეღვანის, ბორის, ხიდარის, კიცხის და მთელ რიგ სხვა საარჩევნო უბნებში.

ღამის 12 საათისათვის რაიონის ყველა ამომრჩეველს უკლებლივ ჰქონდა ხმა მიცემული.

Ძ. ᲡᲐᲮᲕᲐᲫᲔ
„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘᲡ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ

ფოთში გაიმართა სახელოვანელი მიტინგები, მიძღვნილი ამხანაგ სტალინის ისტორიული სიტყვისადმი. შრომელები გამოთქვამდნენ თავიანთ აღტაცებას ბელადის სიტყვის გამო და პირობას იძლეოდნენ ახალ-ახალი შრომითი საგმირო საქმეებით ასახელონ სამშობლო.

— დიდი სტალინის სიტყვებმა, — სთქვა ორდენოსანმა რკინიგზელმა ამბერკი მიქელაძემ,—ახალი ენერგია და ძალონე შემმატეს. ბელადმა დაგვისახა დიადი პროგრამა. მეც მინდა ჩემმა წვლილი შევიტანო ამ პროგრამის განხორციელებაში, ეკისრულის საწარმოო დავალებანი 200 პროცენტით შეკასრულო.

ნავსადგურის მეორე საწარმოო უბნის ბრიგადირი აკაკი არრაია თავისი ბრიგადით დიდი სტალინის სიტყვის საპასუხოდ სტახანოვურ ვაზტზე დადგა.

დიდი ალმავლობით ჩატარდა მიტინგი სოფელ პატარა ფოთის ჩარკვიანის სახელობის კოლმეურნეობაში. კოლმეურნეები ლაპარაკობდნენ იმაზე, თუ რას ავალებს მათ ბელადის სიტყვა. სტახანოველმა ბრიგადიერმა ვაროკამ თოდუამ განაცხადა, რომ ახლა პირველ რიგში საჭიროა ყველაფერი გაკეთდეს გამარჯვების ხუთწლედის პირველი წლის უხვი მოსავლის მისაღებად.

ახალი ვალდებულებების აღებით უპასუხეს დიდი სტალინის სიტყვას სოფელ ჭალადიდის ოქტომბრის სახელობის კოლმეურნეობაში, ბერიას სახელობის ჭიკინაფრუტის საბჭოთა მეურნეობაში, კოლხიდის ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობაში.

რამდენიმე საათის შემდეგ ეს ადამიანები უკვე მიეშურებოდნენ საარჩევნო უბნებისაკენ სიმღერებით, აღფრთოვანებით.

ჭალადიდის საარჩევნო უბანში პირველებმა ხმა მისცეს კოლმეურნეებმა კირილე სესკურიამ და ვანო რიტამაძემ, ნაცსადგურის საარჩევნო უბანში —რკინიგზელმა ანდრო გაბელიამ. სოფელ პატარა ფოთის საარჩევნო უბანში თავისი შვილებით და შვილიშვილებით პირველი მივიდა 120 წლის მოხუცი ერასტი მირცხულავა.

10 თებერვალს საღამოს 6 საათისათვის ხმა მიეცემოდა ჭკუნის ამომრჩეველთა 99,4 პროცენტს. ბარკის მე-2 საარჩევნო უბანში, ნინოშვილის 1-ლ და მე-2 საარჩევნო უბნებში დღის პირველი საათისათვის ხმის მიცემა დამთავრებული იყო.

Თ. ᲒᲣᲯᲐᲑᲘᲫᲔ
„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲒᲖᲐ ᲡᲬᲝᲠᲘᲐ

გორის რაიონის შრომელები აღფრთოვანებით ეცნობიან დიდი სტალინის სიტყვას მოსკოვის სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრებაზე. ყველან გამამართა სახელდახელო მიტინგები. თავიანთ სიტყვებში კოლმეურნეები გამოსთქვამდნენ შზადყოფნას იმუშაონ კიდევ უფრო მეტი თავდადებით, შეაქმნან ყველა პირობა მიმდინარე წელს უხვი მოსავლის მისაღებად.

— რადიოთი მოვისმინე დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის ბრძნული სიტყვები,—ამბობს მუქვაბიანთების კოლმეურნეობის ლენინის ორდენოსანი თავმჯდომარე ამხ. ა. ბერაშვილი. —კიდევ და კიდევ დავრწმუნდი, რომ ჩვენი გზა—საკოლმეურნეო გზა ერთად-ერთი სწორი გზაა. არ დავზოგავ ენერგიას, რათა უფრო განვამტკიცოთ ჩვენი კოლმეურნეობა, შეძლებული და კულტურული გავხადოთ თვითეული კოლმეურნის ცხოვრება.

დიდი სტალინის წინასაარჩევნო სიტყვა რადიოთი მოისმინა ჩარხის ბინის კოლმეურნეობის წევრმა ამხ. გ. სარაფოლამ.

— ეს სიტყვა ჩვენ, შრომელებს გზას გვინათებს კიდევ უფრო ბედნიერი მომავლისაკენ. იგი აღგვაფრთოვანებს და გვრაზმავს კოლმეურნეობაში უკეთესად მუშაობისათვის.

ბელადის სიტყვის პასუხად კოლმეურნეები მეტი ენერგიით მუშაობენ ნეხილის ბაღებში, მინდვრად, შეცხოველეობის ფერმებში. ისინი გამაჯვალული არიან მტკიცე სურვილით — იმატოს საკოლმეურნეო მაწყლ ბარაგმა, რომ მეტი პური, მეტი სოფლის ნაწარმი მიიღოს გამარჯვებულმა სამშობლომ.

ᲗᲔ. ᲩᲮᲣᲑᲘᲜᲘᲫᲔ
„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

მთავარ გერმანელ სამხედრო დამნაშავეთა პროცესი ნიურნბერგში

სსრკ კავშირისაგან მთავარი ბრალმდებლის ამხ. რ. ა. რუდენკოს შესავალი სიტყვა

ნიურნბერგი, 8 თებერვალი. (საკუთარი). ტრიბუნალის 8 თებერვლის დილის სხდომა გიახლა საბჭოთა კავშირისაგან მთავარი ბრალმდებლის ამხ. რ. ა. რუდენკოს შესავალი სიტყვით. დარბაზი ხალხით იყო გაჭედილი. თავიანთ ადგილებზე არიან ბრალდების საბჭოთა კავშირის, ამერიკის, ინგლისისა და საფრანგეთის წარმომადგენლები. პრესის ადგილები დაკავებული აქვს მრავალ კორესპონდენტს, ხოლო სტუმართათვის განკუთვნილი ადგილები—სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლებს. დილის მთელი სხდომა დასჭირდა ამხ. რუდენკოს სიტყვას, რომელიც დამთავრდა ტრიბუნალის სალამის სხდომაზე.

I.

პროცესის მნიშვნელობა და მისი უფლებრივი თვალსაზრისები

ბატონო მოსამართლენო! მე ვიწყებ ჩემს შესავალ სიტყვას, რომელიც ამთავრებს ამ პროცესის მთავარ ბრალდებულთა პირველ გამოსვლას, და სავსებით შეგნებული მაქვს პროცესის უდიდესი იურიდიული მნიშვნელობა.

კაცობრობის ისტორიაში ეართლმსაჯულება პირველად ხვდება ასეთი მასშტაბის დანაშაულობებს, რომლებმაც ასეთი მძიმე შედეგები გამოიწვიეს.

სასამართლო წინაშე პირველად წარადგენენ დამნაშავენი, რომლებიც დაეუფლნენ მთელ სახელმწიფოს და თვით სახელმწიფო გადაგვიყვნეს თავიანთ საზარეულ დანაშაულობათა იარაღად.

დასასრულ, პირველად, ბრალდებულთა სახით ჩვენ ვასამართლებთ **არა მარტო** მათ, **არამედ** **მათ** **მიერ** **შექმნილ** **დანაშაულებრივ** **დაწესებულებებსა** **და** **ორგანიზაციებს,** **კაცობრძალ** **„თეორიებსა"** **და** **„იდეებს",** **რომელთაც** **ისინი** **აერკვევდნენ,** **რათა** **განეხორციელებინათ** **დიდი** **ზნით** **აღრე** **მოფიქრებული** **დანაშაულობანი** **მშვიდობისა** **და** **კაცობრობის** **წინააღმდეგ.**

ცხრა თვის წინათ ინგლის-საბჭოთა კავშირ-ამერიკის კოალიციის გაერთიანებული შეიარაღებული ძალების მიერ მოყენებული გამანადგურებელი დარტყმებით დაემხო ჰიტლერული გერმანია, რომელიც სისხლისმცრელი ომის მთელი რიგი წლების განმავლობაში სტანჯავდა ევროპის თავისუფლებისმოყვარე ხალხებს. 1945 წლის 8 მაისს ჰიტლერული გერმანია, რომელმაც უმაგალითო სამხედრო და პოლიტიკური დამარცხება განიცადა იმეცნებული გახდა იარაღი დაეყარა.

ჰიტლერიზმმა მსოფლიოს თავს მოაბნია ომი, რომელმაც ატრაცხელი უბედურება და უზომო ტანჯვა-წამება მოიტანა თავისუფლებისმოყვარე ხალხებს. მილიონობით ადამიანი გახდა, მსხვერპლი ომისა, რომელიც. ვაჰაზეგმა ჰიტლერელმა ავანტიგმა, რომელნაც ოცდაბრძნენ დემოკრატიული ქვეყნების თავისუფალ ხალხთა დამორჩილებაზე და ევროპასა და მთელ მსოფლიოში ჰიტლერული ტირანიის დამყარებაზე.

დადგა დღე, როცა მსოფლიოს ხალხები მოითხოვენ სამართლიან შურისგებას და მრისხანე სასჯელს ჰიტლერული ჯალათებისათვის, მოითხოვენ დამნაშავეთა სასტიკად დასჯას.

მთელი მორომქმედებანი ჰიტლერული მთავარი სამხედრო დამნაშავეებისა, ყველანი ერთად და თვითეულია ცალკე, აწონილ იქნება თქვენს მიერ, ბატონო მოსამართლენო, მთელი გულმოდგინებით და ყურადღებით, როგორც ამას მოითხოვს კანონი—საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესდება, მართლმსაჯულება და ჩვენი სინდიდნი.

ჩვენ ბრალდებელთ ბრალად ვდებთ, რომ მათ მოაწყეს, წააქეზეს და თვითონ ნდა მათ აგვნტები უთანელად ასრულებდნენ დანაშაულებრივ მეთქმელებთან გეგმას. ამ გეგმის შესასრულებლად გამოყენებულ იქნა ჰიტლერული სახელმწიფოს მთელი მექანიზმი და მთელ მოაი დაწესებულებანი და ინსტიტუტები—არმია, პოლიცია, ეკონომიდებული საზოგადოებრივი დაწესებულებანი, რომლებიც დაწერილებთან არის ჩამოთვლილი საბრალდებო დასკვნაში, სახელდობრ „B" დანართში.

* * *

სანამ იმ კონკრეტული მოვლენებისა და ფაქტების განხილვას შეკუდგებოდეთ, რომლებიც საფეძველად უდევს დამნაშავეთათვის წარდგენილ ბრალდებებს, საჭიროდ მიმაჩნია შეეხეროდ ამ პროცესთან დაკავშირებულ ზოგიერთ ზოგად უფლებრივ საკითხზეც. ეს იმიტომ არის საჭირო, რომ ეს პროცესი ისტორიაში პირველი პროცესია, რომელშიც მართლმსაჯულება აზორცელებს საერთაშორისო ორგანო—საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალი. ეს აგრეთვე იმიტომ არის საჭირო, რომ წერილობითსა და სიტყვიერ განცხადებებში ტრიბუნალის ძიმართ სამართლის საკითხებს დაომთბილი ჰქონდა საეკიალური ყურადღება.

პირველი და ყველაზე ზოგადი უფლებრივი პრობლემა, რომელიც, ჩვენი აზრით, ტრიბუნალის ყურადღებას ღირსია, არის კანონიერების პრობლემა. დიადი დემოკრატები, რომლებმაც ეს ტრიბუნალი შექმნეს, და მსოფლიოს ყველა დემოკრატია, ფაშისტური ტირანიისა და ფაშისტური თვითნებობის სისტემისაგან განსხვავებით, არსებობს და მოქმედებს კანონთა მტკიცე საფუძველზე მაგრამ კანონთა ბუნება და კანონის მცნება არ შეიძლება ერთნაირი იყოს ნაციონალური და ინტერნაციონალური აზდგენელები. პრესის ადგილები დაკავებული აქვს მრავალ კორესპონდენტს, ხოლო სტუმართათვის განკუთვნილი ადგილები—სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლებს. დილის მთელი სხდომა დასჭირდა ამხ. რუდენკოს სიტყვას, რომელიც დამთავრდა ტრიბუნალის სალამის სხდომაზე.

I.

პროცესის მნიშვნელობა და მისი უფლებრივი თვალსაზრისები

ბატონო მოსამართლენო! მე ვიწყებ ჩემს შესავალ სიტყვას, რომელიც ამთავრებს ამ პროცესის მთავარ ბრალდებულთა პირველ გამოსვლას, და სავსებით შეგნებული მაქვს პროცესის უდიდესი იურიდიული მნიშვნელობა.

კაცობრობის ისტორიაში ეართლმსაჯულება პირველად ხვდება ასეთი მასშტაბის დანაშაულობებს, რომლებმაც ასეთი მძიმე შედეგები გამოიწვიეს.

სასამართლო წინაშე პირველად წარადგენენ დამნაშავენი, რომლებიც დაეუფლნენ მთელ სახელმწიფოს და თვით სახელმწიფო გადაგვიყვნეს თავიანთ საზარეულ დანაშაულობათა იარაღად.

დასასრულ, პირველად, ბრალდებულთა სახით ჩვენ ვასამართლებთ **არა მარტო** მათ, **არამედ** **მათ** **მიერ** **შექმნილ** **დანაშაულებრივ** **დაწესებულებებსა** **და** **ორგანიზაციებს,** **კაცობრძალ** **„თეორიებსა"** **და** **„იდეებს",** **რომელთაც** **ისინი** **აერკვევდნენ,** **რათა** **განეხორციელებინათ** **დიდი** **ზნით** **აღრე** **მოფიქრებული** **დანაშაულობანი** **მშვიდობისა** **და** **კაცობრობის** **წინააღმდეგ.**

ცხრა თვის წინათ ინგლის-საბჭოთა კავშირ-ამერიკის კოალიციის გაერთიანებული შეიარაღებული ძალების მიერ მოყენებული გამანადგურებელი დარტყმებით დაემხო ჰიტლერული გერმანია, რომელიც სისხლისმცრელი ომის მთელი რიგი წლების განმავლობაში სტანჯავდა ევროპის თავისუფლებისმოყვარე ხალხებს. 1945 წლის 8 მაისს ჰიტლერული გერმანია, რომელმაც უმაგალითო სამხედრო და პოლიტიკური დამარცხება განიცადა იმეცნებული გახდა იარაღი დაეყარა.

ჰიტლერიზმმა მსოფლიოს თავს მოაბნია ომი, რომელმაც ატრაცხელი უბედურება და უზომო ტანჯვა-წამება მოიტანა თავისუფლებისმოყვარე ხალხებს. მილიონობით ადამიანი გახდა, მსხვერპლი ომისა, რომელიც. ვაჰაზეგმა ჰიტლერელმა ავანტიგმა, რომელნაც ოცდაბრძნენ დემოკრატიული ქვეყნების თავისუფალ ხალხთა დამორჩილებაზე და ევროპასა და მთელ მსოფლიოში ჰიტლერული ტირანიის დამყარებაზე.

დადგა დღე, როცა მსოფლიოს ხალხები მოითხოვენ სამართლიან შურისგებას და მრისხანე სასჯელს ჰიტლერული ჯალათებისათვის, მოითხოვენ დამნაშავეთა სასტიკად დასჯას.

მთელი მორომქმედებანი ჰიტლერული მთავარი სამხედრო დამნაშავეებისა, ყველანი ერთად და თვითეულია ცალკე, აწონილ იქნება თქვენს მიერ, ბატონო მოსამართლენო, მთელი გულმოდგინებით და ყურადღებით, როგორც ამას მოითხოვს კანონი—საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესება, მართლმსაჯულება და ჩვენი სინდიდნი.

ჩვენ ბრალდებელთ ბრალად ვდებთ, რომ მათ მოაწყეს, წააქეზეს და თვითონ ნდა მათ აგვნტები უთანელად ასრულებდნენ დანაშაულებრივ მეთქმელებთან გეგმას. ამ გეგმის შესასრულებლად გამოყენებულ იქნა ჰიტლერული სახელმწიფოს მთელი მექანიზმი და მთელ მაი დაწესებულებანი და ინსტიტუტები—არმია, პოლიცია, ეკონომიდებული საზოგადოებრივი დაწესებულებანი, რომლებიც დაწერილებთან არის ჩამოთვლილი საბრალდებო დასკვნაში, სახელდობრ „B" დანართში.

* * *

სანამ იმ კონკრეტული მოვლენებისა და ფაქტების განხილვას შეკუდგებოდეთ, რომლებიც საფეძველად უდევს დამნაშავეთათვის წარდგენილ ბრალდებებს, საჭიროდ მიმაჩნია შეეხეროდ ამ პროცესთან დაკავშირებულ ზოგიერთ ზოგად უფლებრივ საკითხზეც. ეს იმიტომ არის საჭირო, რომ ეს პროცესი ისტორიაში პირველი პროცესია, რომელშიც მართლმსაჯულებას აზორცელებს ორგანო—საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალი. ეს აგრეთვე იმიტომ არის საჭირო, რომ წერილობითსა და სიტყვიერ განცხადებებში ტრიბუნალის ძიმართ სამართლის საკითხებს დაომთბილი ჰქონდა საეკიალური ყურადღება.

პირველი და ყველაზე ზოგადი უფლებრივი პრობლემა, რომელიც, ჩვენი აზრით, ტრიბუნალის ყურადღებას ღირსია, არის კანონიერების პრობლემა. დიადი დემოკრატები, რომლებმაც ეს ტრიბუნალი შექმნეს, და მსოფლიოს ყველა დემოკრატია, ფაშისტური ტირანიისა და ფაშისტური თვითნებობის სისტემისაგან განსხვავებით, არსებობს და მოქმედებს კანონთა მტკიცე საფუძველზე მაგრამ კანონთა ბუნება და კანონის მცნება არ შეიძლება ერთნაირი იყოს ნაციონალური და ინტერნაციონალური აზრია რეზოლუცია, რომელმაც პირდაპირ დააყენა აგრესიისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საკითხი. „გაითვალისწინა რა, რომ პარიზის 1928 წლის პაქტით ომი გამოცხადებული კანონს გარეშე, აღიარა რა საჭიროდ უზრუნველყოფილ იქნას ინტერნაციონალური წესრიგი და პარძონია ეფექტიანი სახეცვლების გამოყენებით"... კონკრეტსა საჭიროდ აღიარა „შექმნილიყო სისხლის სამართლის ინტერნაციონალური იურისდიქცია" და დაწესებულიყო აგრესიისათვის სახელმწიფოთა და ფიზიკურ პირთა სისხლის სამართლია პასუხისმგებლობა.

ამრიგად, ფაქიზ ხანია დანაშაულებრივი აგრესიისათვის გამოცხადებულია სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის პრინციპი. — პრინციპი, რომელმაც მკაფიო უფლებრივი განსახიერება ჰპოვა საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესებში მე-6 მუხლის „ა" პუნქტში.

მაშასადამე, ფაშისტმა აგრესორებმა, ბრალდებულებმა იცოდნენ, რომ ტტაკეტლერად ეესმოდნენ ის თავს სხვა სახეობიფოებს, ისინი უმძიმეს დანაშაულს ჩაიდენენ შვიდობის წინააღმდეგ, იცოდნენ და იცოან და ამტომ ცდილობდნენ და ცდილობენ დანაშაულებრივი აგრესია შენიღბონ ყალბი სიტყვებით თავდაცვის შესახებ.

ასევე არაერთხელ და ავტორიტეტულად გამოცხადდა, რომ საერთაშორისო კონვენციებით დადგენილი ომის კანონებსა და ადათის დარღვევას უნდა მოჰყვეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა.

ამ მხრივ უწინარეს ყოვლისა უნდა აღინიშნოს, რომ ჰიტლერელების მიერ ჩადენილი უმძიმესი ბოროტმოქმედებანი ომის კანონებისა და ადათის წინააღმდეგ—მკვლელობა, ძალადობა, ცეცხლის წაკიდება და ძარცვა—ისეთი ქმედნია, რომელიც მსოფლიოს ყველა კოდექსით სისხლის სამართლით ისჯება. მაგრამ უფრო მეტიც, იმ საერთაშორისო კონვენციებიც, რომლებიც დადგენილია ომის კანონებისა და ომის წარმოების წესების დადგენის საკითხეული მიზნით, აღნიშნულია სისხლის სამართლის პასუხისგებლობა ამ კანონებისა და წესების დარღვევისათვის. მაგალითად, ჰაგის 1907 წლის კონვენციის 56-ე მუხლით დადგენილია: „თემების, საეკლესიო, საგეელმოქმედო, საგანმანათლებელთ, სამხატვრო და სამეცნიერო დაწესებულებათა საკუთრება, რომელიც თუნდაც სახელმწიფოს ეკუთვნის, გათანაბრებულია კერძო საკუთრებასთან. ასეთი დაწესებულებანის, ისტორიული ძეგლების, სამხატვრო და სამეცნიერო ნაწარმოებების ყოველგვარი წინააღმდეგობა, ან ფაფალი, ან ბოლოობა ან დაზიანება აკრძალულია და უნდა ისჯებოდეს".

ამრიგად, ჰაგის კონვენცია არა მარტო კრძალავს ომის წარმოების წესების დარღვევას, იგი, გარდა ამისა, ადგენს, რომ ეს დარღვევა „უნდა ისჯებოდეს", ე. ი. ამ დარღვევას უნდა მოჰყვეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა.

ვენეციის 1929 წლის კონვენციის 29-ე მუხლი კიდევ უფრო მეტი გარკვეულობით ადგენს: „ხელშეკრულების ფაფალი ან ბოლოობა ... მიიღებენ ან დასაბეჭდავად წარუდგენენ თავიანთ საკანონმდებლო დაწესებულებებს, თუ მათი სისხლის სამართლის კანონები საკმარისი არ იქნება, საკრძო ღონისძიებებს, რათა მომს დროს დასჯილ იქნა ყოველგვარი მოქმედება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ კონვენციის დადგენილებებს".

დასასრულ, ომის კანონებისა და ადათის დარღვევისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა პრინციპი სავსებით მკაფიოდ გამოხატულია „შეიარაღების შეზღუდვისა და წყნარი ოკეანისა და შორეული ალმოსავლეთის საკითხების ვაშინგტონის კონფერენციის" დადგენილებათა მე-3 მუხლში: „ხელშეკრულების დამდები სახელმწიფოები, რომელთაც სურთ უზრუნველყოონ ბალეკეთელ კანონთა შესრულება... აცხადებენ, რომ თვითეული ამ სახელმწიფოს სამსახურში მყოფი ყოველი პირი, რომელიც დაარღვევს ერთ-ერთ ამ წესს, ამასთან, იმის მიუხედავად, ემორჩილება თუ არა იგი მთავრობის თანამდებობის პირს, მინ.ნეულ იქნება როგორც ომის კანონთა დამრღვევი და მას გასასამართლებს სამხედაოელ ან სამხედრო ხელისუფლების სასამართლო".

მაშასადამე, ჰაგიანა და ვენეციის კონვენციების პირდაპირ მითითებათა თანასმად, ვაშინგტონის კონფერენციის დადგენილების თანასმად, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ომის კანონებისა და ადათის დარღვევისათვის არა მარტო შესაძლებელია, არამედ სავალდებულოც არის.

ამრიგად, საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესდების მე-6 მუხლის „ბ" პუნქტმა, რომელიც ითვალისწინებს სამხედრო დანაშაულობებს, დანაზეგა და განაზოგადა პრინციპები და ნორმები, რომელსაც შეიცავდნენ წინათ დადგენილი საერთაშორისო კოდიფიკაციები.

ბრალდებულებმა იცოდნენ, რომ ომის კანონებისა და ადათის ცინიკური ქარფეხვა უმძიმესი დანაშაულია, იცოდნენ, მაგრამ იმედოვნებდნენ, რომ ტოტალური ომი, უზრუნველყოფოდა რა გამარჯვებას, დაუსჯელობას გამოიწვევდა. გამარჯვება არ მოპყვა ბოროტმოქმედებას.

ბოროტმოქმედებამ იცოდნენ, რომ ომის კანონებისა და ადათის ცინიკური ქარფეხვა უმძიმესი დანაშაულია, იცოდნენ, მაგრამ იმედოვნებდნენ, რომ ტოტალური ომი, უზრუნველყოფოდა რა გამარჯვებას, დაუსჯელობას გამოიწვევდა. გამარჯვება არ მოპყვა ბოროტმოქმედებას.

ბოროტმოქმედებამ ეესმოდა, ეესმოდა, რომელიც ითვალისწინებს სამხედრო დანაშაულობებს, ფაშისტ, ამერიკელ, ინგლისელ ბრალდებულებს, ეუყოყმანოდ ბალეკეთელ ბრალდებულ ბალეკეთელ ბრალდებულ ბალეკეთელ ბრალდებულ

ᲐᲛᲮ. Ჩ. Ა. ᲩᲣᲓᲔᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲐ

დრო აჭეს შედეგად. ლიდინი ან შუაფერიალი პოლიტიკური და სამხედრო მოძეძნისაკენ წაკეკვა—ეს პოლიტიკური ხელოვნებანელობა საქმეა. თვით ჩეხოსლოვაკიის შიგნით პირობებიი გარდუვალ განვითარებას ან სხვა პოლიტიკური ძოფლეებს ეფრთაპში, რომლებიც, იქნება, ალარასსოდეს არ შეკავშიან ასეთ სიტუაციას, შეეძლიათ მაიძულონ დასახულ ვადაზე ადრე გამოვიდე. ხელსაყრელი ძოფეტი სურინი შეიჩეკვა და გამეელოდა გამოყენება წარმატების ძიღწეეეს ყველაზე საიმედო გარანტია. ამის შეესაბამოდ საჭიროა დაეყოვნებელ ჩატარდეს მთელი მზადება".

შემდეგ პიტლერი გადადის პოლიტიკურ მესაილბლობამდე და თავდასხმის დასაწყებად ზეინაპირობანი ჩამოთვლაზე და ცინიკურად ააშკარავებს ამ წინაპირობებს:

ა) შესაფერისი სამხედრო საბაბი და ამასთან დაკავშირებით —

ბ) დამაკმაყოფილებელი პოლიტიკური გამართლება,

გ) მოწინააღმდეგისათვის მოულოდნელი მოქმედება, რომელიც მას, შეძლებისამებრ, მოეშზადებელს მოეცალწრება. პიტლერის აზრით, სამხედრო და პოლიტიკური მხრივ ყველაზე ხელსაყრელი მომენტია ელვისებური, ბერძნისია მიერ შეჩიდნელი დარტყმა რომელიმე ისეთი ინციდენტის ნიადაგზე, რომელსაც შეუძლია მორალურად გაამართლოს სარამარი ღონისძიებანი მსოფლიო საზოგადოებრიობაც, თუნდაც ნაწილის თვალში.

დარეკეკეკეკეკეკეკეკეკეკ

ᲑᲔᲡᲐᲠᲘᲝᲜ ᲒᲐᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ 155 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲗᲐᲠᲘᲦᲘ

XVIII საუკუნის შუასაუკუნეებში ქართველი პოეტი ბესიკონის გამაგონელი, რომელიც ეფრო ცნობილია ბესიკეს სახელით, დაბადავ თეიმერთან ბეორილ კარის მოძღვარის, გამოჩენილი საკეკლუნო მოღვაწისა და ბეზრელთა ზაკარია გამაგონელის ოჯახში.

XVIII საუკუნის სამოცდან წლებში ზაკარია ეფრემელმა მოიფიდა კათალოგოს ანტონ პირველთან და თეთონ ერეკლე მეფესთან. ზაკარია დამარცხდა, მას ამაფეკ ეიარსება, ეფრემ ალბანეთ გაიქეკეს და ოჯახი ატალეს, მაგრამ ბესიკი ეფიერეულნი ოკეკ. ბესიკეკეთა ეეზეეეეე დარჩენილ ოჯახს, როგორც სჩანს, ისეკ ეერკალ მფარველობდა. ყოველშემთხვევაში ბესიკეკ შეძლეკ კარგ ხანს სარეკეთნიდ. ეა ბეეეს ეკეთარეეთთ და ბატონიკეეეთთ. ამის შედეგად ეენეკ ყოფილიეკ, რომ მოძეკადეკ. ეა ზეკარანეკ კარგი გამოთეკეა ნიეიეკ.

ბესიკეკ ოკეკ ინეერნიანეკეკ ეეეენნეკეკ ეაბალეთეეთ სეკლ და ბეკეკ. ეაკრეკ ეკეთთ სიეკეკ ეთ ეაიანეკ ჰებეკეკ ეოეკეკ. ეკეკ, ეაბეკეთნეკ ეკეკეეეკ ეოეკეთეეეკ ეეეე